

Az előfizetés ára

1883. januártól egész évre . 8 frt.
fél évre . 4 frt.
„ „ negyed évre . 2 frt.

PÉCS

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A hirdetések ára:

Négy hasábos petitsor
1-szer 6 kr.
2-szer 5 kr.
3-szor 4 kr.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr
Nyilttérben egy sor 10 kr.

Megjelen hetenkint kétszer:
szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly könyvkereskedésében, Traub B. és társánál, Böhm M. könyvtőzónél Király-utca.

Pécs, 1883 január 9-én.

Igen nagy baj az politikai életünkben, hogy az uralkodó szabadelvű párton kívül, az ellenzéki pártok egyike sem nyugszik oly határozott és világos elven, melyet a legszerényebb képzettséggel bíró polgár is könnyen megérthetne, annak következményeit levonhatná, és ennek alapján tiszta öntudattal foglalna állást egyik, vagy a másik ellenzéki párt mellett, mint olyan pártérdek mellett, melynek támogatását lelkiismereti kötelességének ismerné fel.

A szabadelvű párt politikai elve határozott és világos.

Miután ugyanazon uralkodó ház uralma alatt, az osztrák tartományokkal már több, mint három század óta bizonyos állami köteléki viszonyban élünk, ámbár jól tudjuk, hogy ez tömérdek méltatlanságot és igazságtalanságot háritott századok folyamában önkényesen kormányzott hazánkra — és miután tudjuk, hogy e tényt meg nem történtté nem változtathattuk át, mert jogi kötelék erejére emelkedett kölcsönös, öntudatos felismerés után, mint két önálló állam, önkényes elhatározás alapján meghatároztuk a közös érdekeinket képező ügyeket: ezek ápolása és fenntartása a két állam közös gondozásának képezi tárgyát; egyébként pedig állami életünket akként alakítjuk, fejleszt-

jük és építjük, a mint azt hazánk érdeke legjobban megkívánja, mindenkor szem előtt tartva a szabadság általános követel ményeit.

Ebben foglaltatik felismerése annak, hogy mind a kettő önálló, független állam, és egyuttal felismerése annak, hogy vannak olyan ügyeink, melyeket czélszerűbb és okosabb: közösöknek tekintünk, és mint a két állam létkérdéseit, törvényes sanctió alá helyezniünk.

Ez világos, ez határozott. Ki ezt jónak találja, az követi a pártot, ki nem, az másutt keres alkalmas tért politikai meggyőződésének érvényesítésére. De itt az a nagy kérdés támad, melyik pártnál?

Melyik ellenzéki párt az, mely elegendő vonzó erővel bír? Melyik az, mely ilyen elégedetlen részére határozott utat megjelenne, hogy azon haladva, hazája polit. érdekeinek kellő szolgálatot tegyen?

A mérsékelt ellenzék talán? Annak politikája e pár szóban foglalható össze: „le Tiszával, mi többre vagyunk képesek, helyet nekünk“!

Ilyen politika nem elégitheti ki a szabadgondolkodású polgárt; ez nem elvi kifogás a szabadelvű párt ellen, mert, miután ezen párt is az 1867.: 12. törvény alapján

áll, a különbség a kettő között csak mennyiségi, és nem minőségi.

A mérsékelt ellenzék többet ígérhet ugyan, mint a szabadelvű párt, szebb jövőt rajzolhat, mint a jelen, és ezt teszi is nagy lármával, jól tudván, hogy ígéretei beváltásának felelőssége alatt nem áll; de igen nagy kérdés az, — kivált ha vezető lármázói egykori gazdálkodására tekintünk vissza, — többet tehetett volna-e, a mióta a kormányról lelépett, mint uralkodó párt korában tett, ha meggondoljuk, hogy mikor ők a szabadelvű párt keletkezése idejében az állam szekerét Tisza Kálmán és pártja gondozására bízták, azt, mielőtt további utra indítható lett volna, előbb gondosan megszegezni, összekovácsolni és megkengetni kellett, hogy a szolgálatot fel ne mondja, mert nagyon-nagyon düledező állapotban jutott az a szabadelvű párt kezére.

„Nem kell tehát sem a szabadelvű párt, sem a mérsékelt ellenzék! — Egyik sem képviseli az állam igazi érdekeit,“ mondja az elégedetlen polgár, itt van a függetlenségi párt!

Oh! a függetlenség az államra vonatkozó eszmék legdicsebb eszméje!

A függetlenség az, mely mint egy villám szikrája egyszerre gyújtja meg a

A „Pécs” tárczája.

Katona bucsuja.

— A mult század végéről. 1) —

El kell menni — nincs mit tenni,
Jaj jaj be keserves!
Marsot vernek, — pedig ennek
Engedni köteles
Szegény fejem, 2) mert felvettem
Hópénzem s azzal füztem 3)
Zászlómoz, hitemhez,
Egész életem.

1) E cím alatt közölte e költeménynek első szaktát s a másodikból némi változtatással a 4 utolsó sort Thaly K. „Régi Magyar Vitézi Énekek“ című gyűjteménye I. 301. lapján, megjegyezvén, hogy Horváth A. kézirati gyűjteményében zenestől meg van. Horváth A. nevezett kéziratának egy más példánya van sorok irójának kezénél, de ebben is csak a Thaly által közölt töredék foglaltatik. Ellenben egy névtelen gyűjtőtől a 40-es években összeirt dalgűjteményben megtaláltam a teljes szöveget úgy, amint itt közlöm, melynek Thaly által közölt részében is némely sor máskép van. Thaly „valamelyik mult századi költő művének s nem szoros értelemben vett népdalnak“ véli. Az általa ismert, jobban mondva Horváth A. által főtartott töredékre nézve e vélemény alapos lehet; ellenben az itt közöltnek két utolsó, főkép utolsó előtti szakasza olyan népies minden ízében, hogy ezek népi eredetében nem igen kételkedhetni.

2) Thalynál; El kell mennem.

3) E szó inkább: fizetem — (fizetem)-nek olvasható a kéziratban. Thalynál: kötöttem. A többi eltérést itt elhallgatom. Dr. G. P.

Boszus vészek! Már nem leszek
Veled édes kincsem
De reménylem, jó Istenem
Megtart, esedezem
Vegyen az Úr jobb karjára
Vigyázzon mint sajátjára
Hogy téged ne érjen
Semmi veszedelem.

Jajjal lettem e világra
Jajjal nevedottem
Jajjal egész életemben
Kenyeremet ettem
Jaj volt minden itt lakásom,
Veled való mulatásom
Édes drága kincsem!
Édes drága kincsem!

Tűz vagy hideg, szeles tenger
Fogyasztják életemet
Bár betegség vagy más inség
Rongálják testemet
Akkor is végső csepp vérem
Hozzád vonz érzékenységem
Édes drága kincsem!
Édes drága kincsem!

Közi: Dr. Gerecse Péter.

Életképek Arábiából.

Dr. Loewy Lipóttól,

(Végs.)

Tegyünk most egy rövid látogatást a polgáriasodás lépcsőfokain fellebb haladt városban lakó arabnál; de ne válasszuk a tenger melléki vidéket, hol azt az idegenekkel való érintkezés már a művelődés színében tüntetné fel, hanem lépünk egy Arabia belsejében fekvő városba, s miután ott szálloda nincsen, vegyük a város parancsnokának vendégszeretét igénybe.

Egy fából és agyagos sárból készült egyemeletes, orientális fogalmak szerint pompás palota előtt állunk, mely lapos, egyenes tetővel fedve, minden külső dísz nélkülöz, kevés ablakkal van ellátva, ezek farostélylaly (Wuscherabis) fedvék, nem ugyan tolvajok ellen óvatosságból, hanem inkább azon pillantások meggátlására, melyek egy hárembeli hölgynek netán szívébe lozhatnak.

A kapubejárat alatt pamutvánkosokkal megrakott fa- és kőpadokon, henyelő fekete és tehér rabszolgák egész csapata vizsgálja kíváncsi szemekkel a jövevényeket, kiket ők „frendsik“-nek neveznek. Szigorú különbséget tévén a férfi és nő látogatók közt, utóbbiakat az eunuchok által hárembe kísértetik, míg az előbbieket uruk és parancsolójuk lakosztályába vezetik. — Dúsgazdag perzsaszönyegekkel fedett ottomán, ke-

haza szent érdekeit lelkesülő milliók szívében a hazaszeretet szent tűzét;

a függetlenség azon varázsseme, mely emberfölötti erőt ad minden egyesnek, hogy életet megvető önfeláldozással, hősi küzdelemben szétörje azon lánczokat, melyekbe a kegyetlenkedő zsarnok és ember-telen poroszló az elnyomott haza lenyűgözött polgárait verték;

a függetlenség, mely szabaddá tesz: gondolkodni, írni, tenni, alkotni, teremteni a közjó és jogosult magánérdek terén; mely az állami és nemzeti erők fejlesztése céljából alkotmányt ad az államnak; biztosít szabad cultust, művelődési intézményeket, örök jogon alapuló igazságszolgáltatást, a polgárok érdekeit ápoló közigazgatást; mely lehetővé teszi, hogy az állam távoli vidékeit vasutak, utak, távirdek kötik össze, ezeken és szabályozott folyóin a kereskedelem közvetítessék; hogy legyen önálló gazdasága, külföld előtt elismert hatalma, tekintélye, becsülete; hogy a nemzeti munkát saját fiai végezzék;

a függetlenség, mely maga után vonja, hogy az államnak legyen egy szép, fejlődő, tudományt és művészetet összpontosító világvárosi jellegű fővárosa, abban pedig, a törvényalkotás állami feladata céljából, a nemzet színe-javát magában foglaló országgyűlése, a mely lehetővé teszi, hogy legyenek szabad városai, legyen jogegyenlőség, vallásszabadság, szabad ipar, szabad kereskedelem és végre, a mi fő, oly szabad sajtó, a minőhez nincs hasonló a földkerekségén.

A tisztelt olvasó önfeledtségében talán azt hiszi, hogy ez, és ennek megvalósítása a mi függetlenségi pártunknak nemes feladatát képezi? — Korántsem. A mi függetlenségi pártunk jól tudja, hogy Magyarországon nem kell zsarnokok ellen küzdeni, — jól tudja, hogy itt nem kell rablánczokat szétörni, — ráismer a függetlenségi párt a fentebbi képen a Magyar állam

lójára ugy, a mint az tényleg szabadon és függetlenül él és fejlődik.

De hát akkor mit akar a függetlenségi párt? Mit akar kiküzdeni? Mit ért függetlenség alatt?

Erre könnyű is, nehéz is a felelet a szerint, a mint a függetlenségi párt kicsiny, vagy nagy szellemeinek magatartását vesszük tekintetbe. — De másrészt az is bizonyos, hogy nincs oly synonym fogalom a legdusabb nyelv szótárában, mely annyi értelemmel bírna, mint a mennyit a függetlenségi párt elemei a függetlenségnek tulajdonítanak.

Kérdezzük meg például a budai, vagy szigeti külvárosi pécsi polgárt, miért függetlenségi ő? Azonnal kész a felelettel: „nagy az adó uram, nem lehet azt megfizetni, meg kell buktatni a kormányt; Irányi, Verhovay alatt kevesebb adót fogunk fizetni.“ A budai külvárosi polgár szerint, a függetlenség az adó nem fizetésében, vagy kisebb mérvében van.

Kérdezzük meg a függetlenségi iparost, vagy kereskedőt, miért függetlenségi ő? Kész a felelettel: „Nincs üzlet, nincs kereset, a kormány behozta a petroleum, cukor, kávé adót; oly terheket rótt reánk, melyeket huzamos időn át el nem bírunk. — Nagy Ferencz, Hollósi Károly alatt jobban fog menni a dolog.“ A függetlenség felát abban áll, hogy a kormány gondoskodik az iparos és kereskedő jobb üzleteiről.

Kérdezzük meg a honoratiorokat, például a függetlenségi ügyvédet: felelete: „A perrendtartás rossz, a bagatell törvény meg épen nyomoruságos! Ennek Tisza Kálmán az oka, le a szabadelvű párttal. Polónyi Géza, Czierer Akos alatt majd jobb lesz.“

Kérdezzük a magyar gentry azon függetlenségi tagját, ki nyáron fürdőkben, télen a fővárosban pazarolja családja vagyonát, ősszel-tavaszzal vadászik, gazdaságát ősi szokás szerint Tojás Dánielre bízván; ki, habár a kimerült föld és elmaradt gaz-

dálkodás csökkenti a jövedelmet, szenvedélyeiből egy vonalnyt sem enged, adósságot csinál, kamatokat nem fizet, végre a teher alatt elmerül, — miért függetlenségi ő? A felelet: „a kormány a földbirtokos osztályal mitsem törődik, érdekében mit sem tesz, az uszoras kiszorított ősi birtokomból, Szalay, Önbödy alatt majd másként lesz.“

Van még egy osztálya a kicsinyeknek, kik azért függetlenségek, mert ezen az uton lehetnek nagyságokká. Ezek jól tudják, hogy a közjógi kiegyezés által életre hívott és a szabadelvű párt által fejlesztett társadalomban csak kitartó nehéz munka, tanulmány, szorgalom, türelem és tapasztalat alapján lehet tekintélyre szert tenni, és az állami munkakörben tért foglalni. Ez azonban unalmas, kényelmetlen, önfeletti küzdelemmel járó feladat, a mihez nem minden ember, főleg a függetlenségre vágyó ember nem szokott. Könnyebb dolog bírni, szidni a kormányt, lármázni nagy adók miatt; ez biztos függetlenségi kerületet hoz. Ha pedig hozzá a közös hadsereg, mint zsoldos had ellen kikel, vagy épen a bécsi camarilla tendenciáiról szónokol el rémséges dolgokat, akkor két három kerület is nyílik számára. Megválasztatik képviselővé, országos nagysággá lesz — az, kinek az állam komoly feladatairól talán még fogalma sincs.

Mind ezek függetlenségek; kiki a saját érdeke szempontjából. — Az államnak fentebb leirt létérdekei összeségében nyilvánuló függetlensége őket nem bántja. Minek is? — Jól tudják ők, hogy ama függetlenség fenntartása, ápolása és fejlesztése a szabad elvű párt komoly és nehéz gondját képezi.

Ők függetlenek, mindegyik a maga felfogása szerint; ki nagy adó, ki rossz perrendtartás, ki elpazarlott vagyona felett ledér buslakodás, ki más okok miatt. Ők nem veszik figyelembe, hogy ha indokolt adóemelések által, különben minden fejlődő államban áldozatokat kívánó közintézményeinket fokozatosan nem javítjuk, a mulasztások ezerszeres értékek pusztulását

resztbe font lábakkal guggol a háziúr, egészen elborítva csibukja fiústfellegétől, szüntelen ujjai közt morszolván az olvasót, ami minden keletinek nélkülözhetlen időöltési eszköze.

Az idegenek láttára ostentative felemelkedik ülőhelyéről a gazda, keleti szokás szerint üdvözlő és felhívja őket, hogy foglaljanak helyet. Ugyan ily megtiszteltetésben részesülnek a háremet látogató nők is, csak-hogy a háremhölgyek nem fékezhetik kíváncsiságukat és a vendégeket azonnal kérdésekkel ostromolják. Hogy e kérdések még a naivitás határát is túllépik, és itt-ott oly dolgokat is érintenek, melyek nem igen salonképesek, a természet ezen hamisítatlan gyermekeitől ki venné rossz néven?

Az érintkezés a hölgy világgal egyáltalában nagyon meg van nehezítve, sőt a férfiak részére a szépnem ugyszólván megközelíthetetlen s egyedül az orvos azon kiválasztott, ki egy hárem titokszerű szentélyébe behatolni képes. De még ő ellenében is a legnagyobb elővigyázattal és óvatossággal élnek: egy-két eunuch vagy háremőr lépdél előtte, ugyanannyi a háta mögött, „Aéz-dür!“ vagy „kincseze olmaszen!“ kiáltással intik a hárem lakóit, hogy rejtőzzenek el, aztán eltorlaszolja a folyosó ajta is, vigyáznak, hogy széles e világrt se találkozzék a férfi tekintetével egy szép cserkesznő kíváncsi szempillantása. Az orvos a beteg nő termébe lép, hol két-három vászon, vagy

selyem „tschertschaf“ lepedőforma kendőbe burkolt alak, sűrű átláthatatlan fátyollal leplezve, alacsony sophákon üldögél; ezek közül az egyik a beteg urnó, a másik kettő szolgán. A beteg szó nélkül, vagy álhangon beszélve, hogy ifju életkorát el ne árulja, odanyújtja kezét, hogy az orvos megtapogathassa ütérét és megállapíthassa a diagnosist. Az orvosnak meg kell bocsátani kíváncsiságát, ha szaktudományához képest a nyelvet is kívánja látni; de ez a jámbor óhajta nagy nehézségekbe ütközik és a zavarból őt csak rábeszélő tehetsége, hogy a korán tilalmi az orvosokra ki nem terjednek, vagy egy élelmes ötlet mentheti csak ki.

Velem történt egyszer, hogy egy hárem-szépség — pardon! hogy elárulom a hárem titkait, — midőn nyelvént kívántam látni, ugy segített magán, hogy beudin köpenynek felüljárt arca elé illesztve, annak nyilván keresztül kaczerül nyújtá ki pieziny nyelvét. Persze hogy aztán meg is gyógyult! — Egyébiránt csak az arcz leplezése körül fordulnak elő eme akadályok, míg egyéb részek, melyeket a művelt világ bájos hölgyei gondosan szoktak elrejtetni, amott közzemlének vannak kitéve. Egy ízben, midőn e hárem termében a szépnem körülbelül 20 képviselője közt keblők plasztikai szépsége fölött versenyvita támadt, nekem jutott Párizsnak ugyan zavarbahozó, de mindamellett háladatos szerepe. E sajtáságot

a keleti szokások természetesen egyszerűségének kell tulajdonítani, de ne ütközzék meg rajta senki, hogy e hölgyek csakis addig ilyen náivok, míg nem sejtik uruk, vagy a hárem egyik cerberusa, értem a fekete eunuch közelgését, a ki fehér fogát rájuk viszorítja, ha csak urnője által nincs akként megvesztegetve, mint a sugárút némely palotáinak esztalan komornája. — Amint azonban véletlenül az ajtó elé egy pár idegen saffian papucset helyezni elfeledtek, és jogával élve belép az effendi, azonnal ismét beburkolva guggolnak a terem szegletében és szájalomra méltó hanglejtéssel panaszolják az orvosnak szenvedéseiket. Ezen szemfényvesztés kellemetlen benyomást tett reám és önkénytelenül mindannyiszor párhuzamba kellett hoznom a civilizált magas fokán álló hölgyeinket, ezen szájalmas sorsú nőekkel.

A házasfelek közt uralkodó ezen szolgai viszony daczára mégis a nők tartják pieziny, kényuralmi kacsoikban a házi kormányt gyeplőt; itt is csak a régi nótá járja, mint Európában, csak más variációkkal; de a korán kegyetlen korlátok közé szorította a nők szépségeit, Damokleskard függ fejük fölött, az elhagyatás, vagy a cserkesznőknél a továbbárusítás veszélye. köztudomású tény, hogy a keleti szokásokhoz tartozik a korai, ugyszólván serdületlen korbeli házasság is; de kevésbé ismertesen tán az a körülmény, hogy míg a m

vonnák magok után; ők nem gondolják meg, hogy ha a függetlenségi pártnak, a hadügyre és külügyre vonatkozó tervei megvalósíthatnának, már csak erre a kettőre vonatkozó állami költségeink is, az eddigiekhez képest 70%-kal emelkednének; ők nem veszik tekintetbe, hogy az állam nemcsak kizárólag az egyes polgár, iparos, kereskedő, ügyvéd stb. érdekeit tartozik szem előtt tartani, hanem száz meg száz érdekeit megegyeztetni van hivatva, melyek mindegyike ép oly jogosult, mint az övéké, és hogy csak ezen megegyeztetés nehéz munkájának keresztülvitele adja meg az igazi állami függetlenséget és biztosítja a harmonikus fejlődési menetet. — Ezen kicsiny szellemek, kik nagyban a függetlenségi párt támogatást alkotják, az állam ezen nehéz hivatásával nem törődnek — vezetőik erről őket felvilágosítani nem tartják szükségesnek és így csak kicsinyes individualis szempontokból ítélik el a kormány és az uralkodó párt gondteljes eljárását.

Hanem bir a függetlenségi párt magasabb rüftű szellemekkel is, de ha megkérdezzük, mit értenek ők a függetlenség alatt? egyöntetű választ tőlük sem nyerhetünk.

Hányszor hallottuk őket „Magyarország közjogi állapota” iránti megvetésük kifejezésével felkiáltani: Ime Szerbia, Ruménia, mely kicsiny államok és függetlenebbek, önállóbbak, mint Magyarország. Ezt kell kivivnunk, ezért kell küzdenünk, ilyen függetlenség céljából tönkre kell tennünk a közös ügyi kiegyezést.”

Boldog Isten! Mintha ezen függetlenségek részére a történelem nem is léteznék!

Szerbia függetlensége! Mily dicső függetlenség, melynek arany korszaki uralmát az orosz czár úgy respectálta, hogy akkor dobta oda a török vitéz fegyvere martalé kául, a mikor neki tetszett, — s mert a független Szerbia a törökkel csak úgy verekedett, ahogy tudott, és nem ahogy az oroszok czárjának tetszett, az egész művelt

fiatal menyecskeinket hitük arra kötelezi, hogy férjeiket még a világ végeig is kövessék, addig keleten az adott hűség szava a nőt csak a város határáig köti. Innét van az, hogy sok török hivatalnok, vagy katonatiszt állomási helyének változtatva, mi a kiterjedt ozmán birodalomban olykor száz és száz mértföldekre megy, — ezt a témát „más vidék, más feleség” mindannyiszor variálja s könnyen megtörténik, hogy míg a legmagasabb rangsorozatot eléri, a szelrőzsa minden irányában hön epedő menyecskeké várják visszatérését. Hogy ily viszonyok közt családi életéről szó sem lehet, s hogy a nők a nevezett esetlekedék ellen férjeik háta mögött mindentelképé biztositják magukat, a dolog természetében rejlik.

Általában el van terjedve az a hit, hogy keleten pazar fényezés és mesés pompa uralkodik. Ezt a hitet, fájdalom! meg kell szívés olvasómban ingatnom és épen az ellenkezőről tennem tanúságot. A muzulmán igen egyszerű életet él, fáradságokat s az élet apró keserűségeit a legnagyobb lelki nyugalommal tűri s fatalistikus elveinél fogva a korán verseiben keres vigasztalást: „Allah amelu, Allah kerim!” az Isten úgy akarta, az Isten igazságos! hangzik ajkain, megkönnyítve érzi keblét, e varázsige balsamot hint sajtó szívére.

A mohamedán harezias szellemű és a

világ előtt a gyávaság bélyegét sütötte reá.

Szabadelvű párt vigyázzunk! Nehogy függetlenségi pártunk Szerbia függetlenségét vivja ki számunkra.

Sokkal fenségesebb még Ruménia függetlensége. — Az orosz czár háborút visel a törökkel és kényszeríti a független Ruméniát katonai conventióra, mely szabad utat, tért, és szabad garázdálkodást enged az orosz czár hadoszlopának Ruménia független területén. Az orosz czár győz, de csak a megszorított Ruménia kicsiny, de bátor serege segítségével. Ezen hőstette és hűsége fejében, a halás czár a független Ruménia független területéről kihalit Bessarabia név alatt egy területet, hogy az elhunyt czártya, Oroszországnak, — Bessarabia hiánya miatt agasztó(?) jövője iránt nyugtalan szellemét kiengesztelje

Ennek daczára a függetlenségi párt erős hite az, hogy Magyarország önállósága körül nagy érdemeket szerezne magának, ha azt — szerinte — jelenleg lenyűgözött, közösügyi provincialis állapotából, Ruménia függetlensége fokára emelné.

Mily sokatjelentő függetlenség is volna az, Oroszország békeszerető szomszédságában!?

Van még egy, az 1848. és 49-ki korszak függetlensége. Dicső, fenséges függetlenség lehetett volna, de sohasem létezett. Hisz tudja mindenki, hogy mára a függetlenség czimeért nemzetet ölt, eredménytelen, gyászos végű harcra kellett vívni.

Kétségtelen tehát, hogy a függetlenségi párt, maga sem tudja, miért tartja magát függetlenséginek. Vagy olyan függetlenséget óhajt, a milyentől Isten mentse meg hazánkat; vagy olyat emleget a multból, a minő sohasem volt.

Az 1867. törvény által megállapított és fentebb leírt tényleges közjogi önállóságunkkal szemben, a függetlenség hangsúlyozása alkalmas ugyan a nem gondolkodó és azért mindig elégedetlen tömeget az ellenzék zászlói alá csodítani, képes indokolatlan vágyakat ébreszteni, és ez okból veszélyes is,

bátorságot nagy tiszteletben tartja bárkiben. Itt rejlik az oka annak, hogy a magyarok iránt különös rokonszenvvel viseltetnek, főleg a magyar függetlenségi harc óta, melynek szerencsétlen kimenetele után számosan vitéz honvédek közül török szolgálatba lépve, ott, mint mindenütt, a hősiesség csodáit mivelték, hol egy Mészáros, egy Kemény ragyogtatá lángelméjét, hol egy Bem, Murad pasa név alatt mint tábornagy s Aleppo paranesnoka a fellázadt arabokat a török kormánypáleza alá terelte. Kétbizben is volt alkalmam Bem díszes sírjához zarándokolni, hol vörös márványemléken nagylelkűsége és vitézsége, mint embernek és katonának egyaránt, arabs és török nyelven van bevéve, de azonkívül is el valamennyi katona szívében, s nem megyle mellett hívó muzulmán a nélkül, hogy lelki üdvéért ajtatós imát ne rebegne Allahhoz.

Természetes, hogy ott, hol a magyart a katonai bátorság s haditudomány mintaképének tekintik, én is büszkém nevezem magam magyarnak, és midőn a régi mythoszi Babylon tornyán Vörösmarty szózatát hangoztattam, keblem örömtől dagadozott, hangosan dobogott szívem a távol haza felé, azon föld felé, melynek dicsősége messze messze, szűk határain, az oceánon túl, félig művelt nemzetekhez eljutott.

— de nem alkalmas arra, hogy reális politikusok által, az állam reális célja gyanánt kitűzessék, — mert az a jelen, a legszabadabb alkotmányon alapuló függetlenségünkhöz képest, üres phrasis.

Lukács

Pécs szab. kir. város községi iskolaszékének tagjai a mult évi december 28-án tartott közgyűlésen az 1883—1885. három évi időszakra megválasztván, a törvényszerű megalakítás eszközésével polgármester ur bizatot meg. Ez f. é. január hó 5-én délután 3 órakor megtörtént. Az ülésen, egy pár tag kivételével, mindannyian megjelentek, s az elnököl, közgyűlésileg kiküldött polgármester, rövid alkalmi üdvözlése után az esküt tették. Ezután első sorban az iskolaszék functionariusai levén megválasztandók, a jelenvolt tagok elnököl a polgármester urat akarták felkiáltással választani, azonban ő határozottan ragaszkodott a szavazás általi választáshoz, mi megejtetvén, annak eredménye lett, hogy 34 szavazat közül, 3 üres szavazatlat adatván be, 31 szavazattal ugyanó választott meg. Az eképen iránta nyilvánult bizalmat megköszönvén, ígéretet tett, hogy amennyiben tehetségei megengedik, jövőben is, mint eddig, lankadatlan buzgalommal fog az iskolai és népevelési ügy felvirágoztatásában fáradozni és közreműködni; csak arra kéri az iskolaszék tagjait, hogy súlyos feladatának teljesítésében őt támogassák. Alelnököl Krassnay Mihály, mint iskolaszéki tag választatott meg szavazat-többséggel. Jegyzőül: az eddig is fáradszatólan működött Majorossy Imre városi főjegyző, tanodai gondnokul pedig Kóbor János közfelkiáltással választott meg. Végül elnököl polgármester jelenté, hogy a néptanodai tantestület részéről az iskolaszék tagjaivá Rozits Sándor és Horváth Antal választott meg; továbbá, hogy a helybeli, összes vallásfekezeti lelkész urak, mint az iskolaszéknek törvény erejénél fogva tagjai, az alakuló ülésre szintén meghívtak. Egy pár jelentéktelen tárgy elintézése után, az ülés feloszlott.

Politika.

Belpolitikánk szempontjából fontosak azon enuntiók, melyeket Tiszta Kálmán miniszterelnök és Péchy Tamás, a képviselőház elnöke, az új év alkalmából náluk tisztelgett szabadelvű párt tagjai előtt tettek.

A miniszterelnök ujjal is hangsúlyozta, hogy előreláthatólag a béke nem fog zavartatni; „A béke az, a mire hazánk szükségére van. Ez irányban csak ismételhetem azt, a mit a képviselőházban mondtam, hogy t. i. semmi okot nem látok arra, hogy a békébe vetett reményeink ez évben meghiúsítsanak.”

„Mindenesetre tudja a kormány, tudják a magyar-osztrák monarchia kormányai azt, hogy egyik első és főkötelességük a béke fenntartására törekedni és épen ezért egyik és főkötelesség ezen túl egy, mint eddig tették, a szövetséget nem a háborúra, hanem arra keresni, hogy együtt a békét jobban fentarthassák.”

A miniszterelnök ezen határozott szavai kedvező fogadtatásra találnak hazánkban úgy, mint egész Európában. Európában is, mert egy olyan állam miniszterelnöke emelt szót a béke mellett, mely egy más állammal t. i. Németországgal egyetemben az európai nemzetközi constelláció mérlegéhez a döntő

sulyt szolgáltatja. — Megnyugtatólag hatnak szavai azért is, mert nincs Európában higgadt, számbavehető társadalom, mely nem óhajtaná a békét, melynek érdekei a béke fentartásához kötve ne volnának. — Vannak ugyan elégedetlen és nyughatatlan elemek itt is, amott is, vannak egyesületek, vannak osztályok — gondoljunk csak Olasz- és Oroszországra — melyek embertelen terveiket a népek dulakodása, vérengző háborúk által gondolják megvalósíthatóknak, de ezek törpe kisebbséget képeznek a józan társadalomhoz képest.

Ha tehát a higgadt nagy társadalom és a kormányok békét kívánnak, — akkor — habár a számítást megzavarható oly esemény jön váratlanul közbe, mint a milyen a nagy francia halála, — a béke megzavarása egykönnyen nem történhetik meg.

Ezen szempontból tehát, örömmel üdvözöljük a miniszterelnök béke szövegét. Minden bajunk a béke áldásai mellett csak félig baj, ellenben háboru esetében százszoros baj. Politikai, nemzetiségi, társadalmi, gazdasági téren felmerülő ellentétek, habár gyakran éles surlódásokat, heves támadásokat idéznek elő az ellentétes vélemények között, mégis ki lehet azokat egyenliten, megegyeztetni, sőt megszüntetni, csak elég időt nyújtson a béke uralma.

Nem kevésbé fontos enuntiatió az, a mit a képviselőház elnöke a ház szabályok revíziója tekintetében tett. — Tudtunkra adja, hogy a házszabályok revíziójával nincs egyéb célja a szabadelvi pártnak, mint, hogy a parlament méltóságát megóvja, a nélkül, hogy a szólás-szabadság legcsekélyebb mérvben is csorbíthatnák. „És habár magam is belátom“ mondja a képviselőház elnöke, — „hogy a ház szabályok revíziója abból a célból szükséges, hogy rendezettebb tanácskozási rend és mód álljon be: osztom és pedig feltétlenül azt a véleményt, hogy soha és semmi szín alatt és körülmények között, Magyarországon a vélemény szabad nyilvánulását nem szabad korlátozni. A vélemény szabad nyilvánítása: a szabadság záloga. A parlamentben élni sem lehet e nélkül, mert a szabad szó a parlamentnek ép oly szükséges, mint az embernek a levegő.“

A magyar parlament becsületére legyen mondva, hogy a szenvedélyes és személyeskedő tanácskozási módor csak ritkább jelenségei közé tartozik. De nem tagadható az sem, hogy a káromkodás mesterségét, csak más alakban, némelyek a parlamentben is űzik.

Igy például ismeretes, hogy Csanády Sándor képviselő annyiszor, a mennyiszor csak neki tetszik, hazaárulónak nyilváníthatja Tisza Kálmánt, a nélkül, hogy rendutasításon, vagy legfeljebb szóelvonáson kívül, egyéb következményeknek ki volna téve. És így igen helyesen jár el a szabadelvi párt, ha ilyen és ehhez hasonló, az eddigi szabályok által meg nem akadályozható még nagyobb botrányok megelőzése végett, a házszabályok átdolgozását keresszi viszi.

A képviselőház tekintélyében és méltóságában az ország tekintélye és méltósága tükrözik vissza. A legcsekélyebb botrány, mely amaszt sérti, sérti az országot. Ezt megakadályozni az uralkodó párt kötelessége.

H i r e k .

Post festa. Utóhang. Mult karácsonykor a pécsi kath. legényegyletnek is volt szép karácsonyfája, melyről minden iparos ifjú kapott valamat. Az ifjak éneke és szavalmánya emelte az ünnepélyt. Püspökünk, mint az egylet fővédnöke 50 frtot kegyeskedett

e célra adni; így azok is örvendeztek, akik távol családi tűzhelyeiktől, mint idegenek élnek köztünk. — Említésre méltó, hogy egy tisztelgés alkalmával a békeüzi főpap a pénzfárnoktól kérdezte: „Van e pénzünk?“ Mire a leleményes iparos azt válaszolá: „Mig Excellenciád él, addig mindig lesz pénzünk.“

Megerősítés. A földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter Ratkovic Ferencnek, a pécsi kereskedelmi és iparkamara alelnökévé, illetve az iparosztály elnökévé történt megválasztását jóváhagyta.

Kimutatás. A pécsi kir. törvényszék ügyforgalma az 1882. évben összesen 46372 szám volt. Ebből büntető ügyi volt 8371, polgári 9214, bírósági fegyelmi 26, közjegyzői fegyelmi 44, és telekkönyvi szám 28717. A lefolyt évben 843-al nagyobb volt a polgári, mint a büntető ügyek száma. A részletes kimutatást is közölni fogjuk.

A pécsi szünügyi bizottság elhatározta, hogy a jövő téli idényre a színház igazgatását illetőleg pályázatot hirdet. A pályázatok február közepéig K r a s z n a y Mihály urhoz, mint a bizottság elnökéhez, nyújtandók be.

Pécsváradról írják: Egy szép és nemes tett, mely városunkban páratlanul áll, készített, hogy közlésben becses lapjában helyet kérjek. Örömmünne volt a pécsvárad rom. kath. iskolában a karácsony-éjt megelőző délután. Az iskolás gyermekek és szép számmal megjelent szülők kelébben hangosabban dobogott a szív, mert a kis Jézuska ajándékaul egy díszes karácsonyfa ragyogott fényárban, mézes-bábok, cukorkák és csemegék különböző nemével; alatta szegény és jó tanuló gyermekek számára elhelyezett ruhaneműk és hasznos iskolai szerek. Ezekhez járult egy csapat lányka kellemes pástortjátéka, mi az ünnep hatását méginkább növelé. Ezekután megható volt a jelenet s leírhatatlan az öröm, midőn kiki érdeme szerint elvevé jutalmát. És kiknek köszönheték a gyermekek e meglepetést? R a t h m a n Boldizsár segédlelkészünknek, ki nem csak ernyedetlen buzgalommal fáradozott és fáradoz az iskola- és nevelésügyi érdekekben, hanem fáradságot nem kímélve, személyesen kopogtatott a pécsvárad intelligencia ajtajánál kegyes adománnyal járultak a cél létesítéséhez; köszönet végre S c u l t e y János urnak és családjának, kik a karácsonyfa felállítására körül fáradoztak. Isten fizesse meg nemes tettüket. Egy jelen volt.

A „vörös kereszt egylet“ siklósi főnkjának nyilvános nyújtaja: A siklósi vörös-kereszt egylet karácsonyfájára adakoztak: Szabó Ferencz 1 frt., Kiss József 1 frt., Kaufer Dávid 1 frt., Steinbach és Bárány 1 frt., Deymek Frigyes 50 kr. Pintér János 1 frt., Stankovits Pál 50 kr., Ursziny Arnold 1 frt., Gojkovits István 1 frt., Hirling Adám 1 frt., Kossa Dezső 1 frt., Petrovits Svetozár 50 kr., Alexits János 1 frt., N. N. 20 kr. Strausz Jozefin 1 frt., Troll József 50 kr., Roth Amália 20 kr. Németh György és neje 5 frt., Weisz Helene 6 drb. sapka, Spitzer Márkné 2 frt., Spitzer Paula 2 pár harisnya, két meleg shwál, déligyümölcs és több nembeli csemegé, Spitzer Ede né két shwál, egy pár cipő, Özv. Ruzsovits Anna 1 frt., Gazi Györgyné 3 drb. meleg kendő, Pammer Péterné kis kabát, két pár harisnya két pár szárharisnya, egy szoknya, Breiner Olga egy ruhához való szövet. Haksch Alajosné három drb. meleg kendő. Troll Józsefné egy drb. meleg kendő, Hitre Francziska egy ruha, egy kabát, egy férfiing, 1 fésű. Pátzák Teréz három kendő, 3 pár harisnya, 1 kötény, 1 pár cipő, 2 drb. ruhaderék, 1 meleg felöltő. Zeke Lajosné 1 frt., Pick N. 3 drb. kendő. Schmirmund Gyuláné 1 kötött

kabátka, két pár meleg kélző, apróság és 1 frt., Pézl Terézia 3 drb. kötény. Nikolies Cecilia 3 drb. meleg shwál, Dr. Reisz Adolfné 2 frt., ruhanemű és apróság, Schlesinger Lina 2 drb., meleg kendő, 1 shwál. Boros Endréné 3 drb. meleg kendő. Plasztics Julia egy meleg ruhácska és sütemény. Weisz Lajosné 2 frt., Petrárs Józsefné 1 frt. kalács és többféle csemegé. Szokoly Eleonora 3 drb. zseb-kendő, 1 pár harisnya. Gyenes Izabella 1 ruhácska, 1 pár cipő. Novák Sándorné meleg ruhácska és apróság. Bauer Rezsóné 1 frt., Miskolczy Regina 2 drb. kendő, 3 drb. shwál, Pandurovits Alexandra 10 drb. tonyott kalács.

A pécsi ügyvédi kamara évi rendes közgyűlése 1883. évi január hó 28-án délelőtti 10 órakor a kamarai helyiségben (Széchenyitér 12. szám) fog megtartatni. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki általános jelentés. 2. A kamarai pénztár s az ügyvédi segély alap állapotáról szóló jelentés. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése az 1882. évi zárszámadás tárgyában. 4. Az 1883. évi költségelőrányszat megállapítása s annak mikénti fedezése iránti javaslat tárgyalása. 5. A budapesti ügyvédi kör átirata a bünvádi eljárásban az esküdt-széki intézmény behozatala iránt. 6. A polgári törvénykönyv tárgyában a Nngú m. kir. igazságügyminiszterium által megküldött törvényjavaslat iránti intézkedés. 7. A bünvádi eljárás tárgyában a Nngm. m. kir. igazságügyminiszterium által megküldött törvényjavaslat iránti intézkedés. 8. A kamarai ügyvédek és ügyvédjelöltek lajstromának felolvasása. — az elhaltak, elköltözöttek kilépők, felfüggesztettek és kitöröltöttek jegyzékének felolvasása. 9. A vagyonlatlan perlekedők képviselőit kirendelt ügyvédek jegyzékének felolvasása s a sorrend igazolása. 10. Koszits Szilárd pécsi ügyvéd kérvénye az 1882. évi tagdíjának leszállítása iránt. 11. Netán bejelentendő indítványok tárgyalása.

Arviz. Mohácsról írják, hogy a Duna rohamosan árad. A védgátak megerősítéséről gondoskodni alig maradt idő. A szigeti védtöltés a hullámok által meggyöngyítettett, több helyen utat tört magának s a sziget nagy része víz alatt van. A város alatti védtöltések is nagyon megrongáltattak, de a felállított örök még ideje korán értesítették a bírót s a megerősítés eszközlésbe vétették. A vizállás 6.16.

Új zenei termékek mutat be a f. hó 20-án megtartandó kereskedelmi bál. Ezek egyike Borovits Károly p. ü. titkár szerzeménye: „Merkuria“ keringő, a másikat pedig Sahan, az 52-ik gyalogezred karmestere írta, czime „E l f o g a d v á n y o k“ keringő.

A tél, ugylátszik, teljes erejével beköszöntött. E hó 7-én reggel a hőmérő 7 fokot mutatott a zérus alatt, csak délfelé engedett egy keveset, de még sem annyira, hogy a korcsolyázó-egylet jegét felolvasztotta volna. A jegpályát szép közönség jelenlétében megnyitották. Tartós egészséget kívánunk neki.

A „szent-lőrinczi társaskör.“ — mint nekünk írják — mult évi december hó 30-án tartotta meg tisztújító közgyűlését; a választás egyhangulag elért eredménye a következő: igazgatónak Trixler Károly; titkárnak Benyovszky Elemér; választmányi tagoknak Nádosy Kálmán, Nádosy István, Pölt Károly, Sándor János, Dr. Ramshofer Sándor, Bán kö Gyula, Kustos Lajos, Szitka Károly, Kőncsey György, Szilágyi György, Marosy Ignác és Molnár János urak választottak meg.

Adakozás. A városi szegények javára, az újvi üdvözlések megváltása tárgyában kibocsátott iveken, utólag többek adakozásából 19 frt. gyűlt be.

Fáklyás zene. A mohácsi önkényes tüzelő egylet, Szilveszter estején D e u t s c h Lipót országgyűlési képviselőnek, az egylet elnökének fáklyás zenét adott.

Gróf Zichy Jenő, ki az ipariskolák javára nemrégiben 12000 forintos adományt tett, ez iskolák szervezése tárgyában legközelebb körutat fog tenni, mely alkalommal városunkat is meglátogatja.

A „Petőfi-társaság“ nevében Jókai Mór elnök, Szana Tamás titkár és Révai testvérek, mint kiadók a társaság könyvkiadó-vállalata tárgyában felhívást adtak ki a magyar közönséghez, melynek következő szavait olvasóink kiváló figyelmébe ajánljuk: „A magyar közönség, ha talál is szórakozást a szépirodalom nagyrészt idegen földről származott termékeiben, egyet nélkülől kénytelen: az érzület és gondolkodás mód rokonságát, mi csupán hazai írók műveiből sugárzik felénk, olyan írókétől, kik velünk együtt éreznek s együtt gondolkodnak.“ A vállalat ilyen írók műveinek tárháza, évenként 4—5 kötetet hoz, egy évfolyam ára 5 frt, az aláírás három évre kötelez s általa az aláíró a Petőfi-társaság pártoló tagjává lesz. Az 1883. évfolyamra következő munkák vannak kijelölve: „A vármegye szava“, társadalmi regény, írta Kvassay Ede; „Ifjuságom“, költemények, írta Reviczky Gyula; „Bokor József elbeszélései“; „Humoros beszédek“, írta gr. Teleki Sándor.

Lóárverés. A somogyei gazdasági egyesület 1883. évi márczius 29-én és folytatólag Kaposvárott lóárverést rendez; az elárverezendő lovak 1883. február 10-ig az árverést rendező bizottság kaposvári irodájában bejelentendők.

1883. A kereskedővilág érdekében. Mindazokra nézve, kik abba a helyzetbe jönnek, hogy hirdesseknek, maradtól becsesel bír az a jegyzék, melyet az 1864-ben alapított központi hirdetés-közvetítő iroda, G. L. Danbe et Comp. Bécs, L. Singerstrasse 11a, a hirdapokról legújabb kiadott. A mily igénytelenül lép fel e füzet, oly gazdag a tartalma s oly becsesek az utmutatók, melyeket a hirdető köztársaság ad, hogy mindenki saját érdekében cselekszik, a ki mellyel a uvezett czéphez fordul, melynek bécsi lópét most Knoll Ignác ur vezeti, hogy ama jegyzék kezébe jusson.

Különfélek.

R, a nemzetközi postaforgalomban az ajánlott levelek ismertető jegye, az újévvel megjelölve már nálunk is az ajánlott levelek. Egyes országokban a nagy R betű mellé még a korábban használt kifejezést is oda illesztik, valamint esetleg a posta helyét és a postakönyv számát is.

Mennyit nő a nap januárban? Január 1-én a naphossza 8 óra és 24 percz volt, 31-én pedig 9 óra és 25 percz lesz; tehát a nappal e hónap egy órát és egy perczet növekszik.

Kelletlenül több anya. Egyik párisi színház garderoibe annyira túl szokott tömve lenni öreg asszonyokkal, kik kísérteül szolgálhatnak a fiatal színésznőknek, hogy az igazgató végre kénytelen volt a következő hirdetményt függesztetni ki az öltözőben: „A színházi kötelekhez tartozó hölgyeknek föltétlenül megtiltatik, egyszerre egy nőt több anyát hozni magukkal!“

Miért airtalmas a fűző? Újabb időben az orvosok valódi hadjáratot indítottak a fűző ellen és egyhangulag abban állapodtak meg, hogy ezt a ruhadarabot ki kellene küszöbölni. Csakhogy a nők nem akarnak ám engedni; szerintök a fűző adja meg a testnek azt a „sik“-es tartását, melyért annyira lelkesülnek némelyek és így bizony a tudós doktorok határozatával nem igen törődnek sehohsem. — Most Jäger, a híres német természettudós mondott véleményt a fűzőről, melyet többnyire vászonnál, nem pedig gyapjuszövetből készítenek. A vászon növényrostjai elpuhítják a testet, elősegítik a zsirképződést és így mintegy kényszerítik a nőt arra, hogy tulhizását fűzővel iparkodjék meggátolni. Ezzel ellentétben a gyapjuszövetből készült fűzők épenséggel nincsenek káros hatással

a testre, minthogy nem segítik elő a hizást és ennél fogva a tulságos fűzést fölöslegessé teszik.

Az öngyilkossági kísérlet büntetése. A new-yorki új büntetőtörvény szerint az öngyilkossági kísérlet vétség, mely két évi fogházszal és 1000 dollár (körülbelül 2500 frt) pénzbírsággal büntetettetik.

Az országos kiállítás. A kormány elhatározta, hogy egy nagy országos kiállításnak Budapesten 1885-ben való megtartását maga fogja kezdeményezni, az erre szükséges intézkedéseket megteszi s illetékes tényezők és egyének bevonásával az egész munkát államilag viszi keresztül. Minden jel oda mutat, hogy ezen időpontig egy nagyszerű, mezőgazdaságunk és folyton fejlődő iparunk termékeit egy nagy képből összefoglaló kiállítás fog létre jönni. Az állam — azon biztos feltevésből indulva ki, — hogy a főváros a kiállítás költségeihez 50,000 frttal hozzá fog járulni, a kiadások 75,000 frtnyi összegét fedezni fogja. Ezen kívül az állam részéről még — a legközelebbi három év folyamában a szükséglethez képest fizetendő — 400,000 frtnyi előleg fog adni, mely összeg a kiállítás befejeztével az államnak vissza szolgáltatatik. Ezen az országra nézve bizonyára igen fontos ügy keresztülvitelével a kereskedelmi miniszterium fog megbízni s az erre vonatkozó törvényjavaslat már közelebb a képviselőház elé lesz terjesztve.

Álarczos bál.

Megjött a farsang, a sokak által oly epedve várt időszak, mely hála a naptár csináló Gergelynek, minden évben hűségesebben beköszönt. Hol rövidebb, hol hosszabb, s ez igen ügyesen van így. Ha hosszú, örülnek a leányok és mamák, ha rövid, az apák érzik jól magukat: így váltakozva mindkét félnek meg van az öröme, bár ha ez mindig a másik bánatára történik is. — Az idén a papák örülnek, mert a farsang tartama csak négy hét, rövid ugyan, de bálokban s táncszertélyekben aránylag mégsem szűkülökdi.

Az előhírnök a **nőegyleti álarczos bál**, mely az idén ép úgy, mint máskor, sikerült.

Lépjünk be. A színház néző terének felemelt, ingó padozatok nyüzgő élet van. A földszinten álarczosok, **önarczosok** (Szarvas Gábor!) és a zene; a páholyokban diszes közönség, a kakason oszlop indító tömeg. — Zsvaj, láрма mindenfelé, száműzve innen a keserv szomorú arca. Még a tisztas kinezési barátok, papok és apácák is . . . per amorem, hogy ugrándoznak!

Mily bizalmasan suttog a szende apácza ama csut clown-nal, s hogy parolázik IV. Henrik az „harlequin“-val . . . Felfordult világ, mely koldust gazdaggal, királyt bohócczal tesz egyrangúvá! . . .

„Ismerlek!“ hangzik hátam megett, „ismerlek lovag!“

„Ki vagy te szép maszok?“

„Nevem Zsermém.“

„Alj be cselédemnek.“

„Ha Henry márkilennél . . .“

Egy másik pár, ismét „ismerlek!“ s a többi. Az egyik **troubadour**, a másik **király**. Hosszabban beszélgetnek, míg végre a **troubadour**:

„Jakab! Hogy jegyezték ma a rentét?“

„118.55 Venni akarsz Móricz?“ . . .

Itt két kertész leányka sétál. Feltűnő szép álarcz mind a kettő, a merre mennek, mindenütt nyomukon a fiatalág. Az egyik, kinek kezében gereblye van, folyton szórja az élceket. Egy öreg ur odalép hozzá, kérdi, kieszoda?

„Látod, kertészleány vagyok; a hetivásárookra szoktam bejárni.“

„S mit árulsz ott, talán esőket?“

„Nem, csak tormát.“

A vigság meglehetősen fokra hágott, mi-

dőn betámit egy hirdetési oszlop. A legskörültebb jelmezek egyike, telve kacazajra indító felhívással s hirdetményvel. Többek között: „Közhirre tétetik, miszerint estélyinkön egy álarczos nábob jelenik meg, ki annak, a ki előtte tétet hajt, rögtön 1000 forintot fizet.“ „Két malacz elveszett, a ki megtalálja azé a középső.“ Számos ilyen között ott fityegett az adó iránti megintés is, melyre egy román fáta azt jegyezte meg, hogy: „ez nagy szemrehányás.“

A zene ezalatt folyton játszott, bár a zsvaj igen sokszor elnyomta a trombiták harsogását. A felemelt padozat már roskadozni kezdett, midőn egy hang: „Szünóra! Kérjük az álarczosokat levetni!“ majdnem üressé tette a termet. Nagy rész a bufette vonult, más pedig, mely nem akarta inkognitóját szellőztetni, — eltűnt. Sokan sajnálták, mert a legtalálabb válaszokat ezek adták, s azt hiszem, bizonyára azért tüntek el, mert nagyon is találó volt mindég válaszuk. Az elv, mely azt mondja: „nemcsak igéből, hanem kenyérből is él az ember,“ érvényre emelkedett, s miután a másik feltételnek is elég tétetett, megkezdődött a táncz, ha ugyan az összeillesztett deszkákon folyt steeple-chaiset táncznak lehet nevezni.

Nem sokan maradtak, de a mulatság igen kedélyesen folyt 3 óráig, mely után a közönség szétszólott, hogy otthon, **lágy párnák között álmaiban is megemlékezék e kedélyes estről.**

Pali.

Színház és művészet.

Szombaton volt alkalmunk élvezni igazgatónk „legújabb“ regényes színművét dalokkal: „A hammelni patkányfogó“-t, ama emberemlékezet óta ismeretes gyermekmesét, mely már minden lehetséges variációban végig járta a színházakat és cirksuszokat. A feltalált mese egy tárgyánál, mint feldolgozásánál fogva színműnek gyarló, dalai pedig két harmadrészben kimaradtak, s így hatása — tekintve az előadás darabosságát s az egyes megkegyelmezett énekesrészek kétes élvezetét, vonatkozással a címre, csakugyan patkányűző volt. E mese tárgya az utóbbi években különösen cirksuzsi némajátékokra és balletokra lett felhasználva, s hogy itt a kiállítás rendkívül luxusa tette élvezhetővé, mondanunk sem kell; de hogy igazságtalanok ne legyünk, fel kell említenünk, hogy a rendező itt is gondoskodott kiállításról, mert hisz ott himbálódzott a suffitták közt a — holdvilág, egy olajos papírral beragasztott ócska cilinder, ezen aztán a közönség annyira mulatott, hogy a jelenet végén csakis holdvilágot hívták a függöny elé. De ha már annyit költöttek pazar kiállításra, akkor már csak illő dolog lett volna, hogy a rendező arra is terjesztette volna ki figyelmét, hogy azok a hammelni polgárok, beletudva a polgármestert és senatusbeli urakat is, legalább cipőiket tisztították volna meg s ha harisnyáikat a saison alatt csak egyszer adják is mosásba, legalább kössék föl. Mintán a színlapon ott fityegett az „itt először“, van alapos reményünk, e „legújabb énekes, regényes“ színművet még többször is élvezhetni.

Vasárnap — rövid kétheti időközben itt csak harmadszor adatott a „Székházak“ Közönség — a mennyiben vasárnap volt — még elég nagy számban jelent meg, de hogy ez a hirdetett „közönség“ megfelelőleg oly rendkívül jól is mulatott volna, nem vették észre.

Újabb bizonyosságunk annak, hogy igazgatóságunk mindent megtesz és semmi áldozatot sem kímél, hogy a közönség pártolását kiérdemelje, felemeljük abbéli legújabb intézkedését is, hogy **Munkácsy né** Ilka asszonyt, a fehérvári szintársulat tagját **vendéjatek**ra szerződtette. Szé-

retnök tudni, mi véleménynyel lesznek Székesfehérvárott a mi műgéneink felől, ha egy még cseperedő fiatal színész vendégtévéjével is beérjük.

Közgazdaság.

Borászat.

A talaj megforgatásának most legjobb s legalkalmasabb ideje van. A talajforgatásnak előnye, hogy a föld kellő mélységben megporhanyítottak s így a gyökerek fejlődése s terjeszkedésének lehetősége hathatósan előmozdítottatik. További előnye a munkálatnak, hogy alulra azon talajréteg jut, mely a levegőn, fagyos s trágyázással annyira megjavult, miszerint az a gyökérzet táplálására egészen alkalmas lesz; e mellett a felkerülő alsó talajrétegnek alkalom nyújtatik a szabad levegőn, a fagyos át a megérésre. A forgatásra mindig olyan időt kell választanunk, a melyben a talaj sem magas hőmértékkel nincs borítva, sem mélyen befagyva. Ha őszzel és télen elkészünk vele, tavasszal oly korán kell azt elvégezni, hogy még a felhordott talajréteget legalább 1—2 fagy érhesse s a rögök porlasztását elősegítse. Ha a talaj igen szegény és növényi táplálórészekben igen szegény lenne, ez esetben a forgatás előtt a talaj felszínén trágya terítendő szét, mely forgatáskor a talajba kevertetik. Lazább talajnekre legjobb a teljesen érett, kötött agyagtalajban a félig érett trágya bekeverése. A mi a forgatás mélységét illeti, itt igen óvatosan kell eljárni s a mélységet mindig a talajminőséghez kell viszonyítani. — Nevezetesen lazább, homokos agyagtalajnál és meszes talajoknál lemehetünk a forgatással egy méter mélységre is; míg ellenben kötött, nehéz agyagtalajnál érjük be 60—70 cm.-rel is, mert itt az érett fel-talaj igen csekély réteggel szokott lenni, s ha sok altalajt hordunk fel, ezen éretlen talaj nem lesz képes, csakis több év múlva a szőlő és gyümölcsfák gyökereinek táplálására.

Hogyan szaporíthatjuk el leggyorsabban szőlőfajunkat? E kérdésre a „Rb. Bl.“-ben Bronner jeles borász azt ajánlja, hogy a szaporítandó szőlőfajokból ültessük szét a gyökeres szőlővesszőket egymástól minden oldalról egy-egy méternyire. Az első két évben fejre metszjük őket, hogy a töke erősödhessen; a harmadik évben már hozzáfoghatunk a szaporításhoz. Ezen évben tehát a töké 1—2 csapat hagyunk, a töke erejéhez képest, egy vesszőt pedig meghagyunk egész hosszában, melyet a föld felszínére fektetünk, f.gamókkal lehorgolunk és porthányó talajjal, vagy még helyesebben komposttal betakarunk. Az így kezelt tökéből nyert hajtásokat midőn 20—30 cm. hosszúk, töltjük fel finom földdel. Őzre minden hajtásnak már szép gyökere lesz s a gyökere hajtások jövő tavasszal szét lesznek választhatók és ültethetők. Jövő évre az idén hagyott csapatból kijött hajtásokat lehet ismét lekampozni s földdel betakarni, úgy, hogy az ily módon kezelt töké mindenikéről megkaphatni évenként 10—12 drb. ültetni való gyökeres vesszőt. Magától értetik, hogy midőn valamely tökét évenként ennyire igénybe vesszünk, azt minden második, harmadik évben meg is kell trágyázni és pedig jó érett istálló-trágyával, hogy a talaj lényen tartalomlan s korhanyában ne szükölködjék. Ajánljuk e szaporítási módot az amerikai dugványról nehezen szaporodó szőlőfajok gyors elszaporítására.

Ellenállanak-e az Izabella szőlők a fillokszerének? Ezen kérdés sok helyen vita tárgyát képezte és képezi, s pedig a tett tapasztalatok azt mutatják ki, hogy azok — kivéve a kötöttebb agyagtalajokat — mindenképp jól kiállják a sarat. A „Rev. Hort.“-ban Simon Lois leírja, miszerint az ő kertészetében Bollwesterben dr. Möriz tanár

1878-ban fedezte fel a fillokszerát s a szőlőtökéket ki is irtották államilag. E szőlőtökéket 1858-ban Amerikából hozták s természetesen ekkor hozták át velük a fillokszerát is. A tökéket 1878-ban is oly buják voltak s úgy telve voltak terméssel, miszerint a tulajdonos a fillokszerára nem is gondolt; de annál inkább gondolt reá a német kormány, mely ez évben minden kereskedelmi, kertészeti telepet átkutatott, akár egészségesekek voltak a töké, akár rosszul néztek ki azok. Így jött reá Möriz tanár az Izabellák gyökereim a fillokszerákra; mert e tökéket ugyan soha sem árukták volna el a gyökereiken levő fillokszerát. Volt azonban egy másik, nem kereskedelmi kertben Louisnak szintén egy lugasa, ebben két töké szintén a kiirtott Izabellákból hozott; ezek maig is igen szépek s erősek s az ideig is az egyik 23, a másik 35 fűrtöt hozott; ezek tehát mind-ekkoráig meg voltak s csak az idén október végén irtattak ki azért, mert a lugasban levő európai sárguló töké a fillokszerára jelenlétét elárulták. Ezek után tehát több, mint valószínű, hogy az Izabella töké — ha csak a talaj nem tulságosan agyagos — e veszélyes rovarral sikeresen meg fognak küzdeni.

Hogy lehet a borseprőt a kistermelőnek legjobban értékesíteni? Bármint olvassa is a kistermelő a szakkönyvek- és szaklapokban, hogy a borseprőt mit mindent lehet csinálni s bármily sokoldalú is annak kihasználási módja, mégis alig hiszszük, hogy kifizetné magát a kiszáradt borseprőnek egyéb értékesítési módja, mint a seprő kiszajtolása s a száraz seprőnek minél gyorsabban eszközöndő eladásá. Mert, hogy a seprőből a kistermelő borkövet, borköszvét, borolajat stb. állíthasson elő, ahhoz annyi eszköz és készülék lenne szükséges, a melyhez legalább 4—500 akó seprő kellene, hogy az a készülékekbe fektetett töke kamatait megkaphassa. A kiszajtolt seprő megvételére pedig elég kevés van, úgy hazánkban, mint a külföldön is; nem nehéz tehát rajta tudni.

E—s.

Az erdei alom, mint a szalma-alom pótléka.

A magyar mezőgazdaság rendszeren egy ezirkulus vitiozusban szenved, t. i. nincs trágyája kellő mennyiségben; mert nincs elegendő állata s mert trágyája kevés, kevés lesz rendszeren a termése is. — Amde kevesebb állat mellett is, helyes és takarékos trágyakezeléssel több és jobb trágyát lehetne a gazdának nyerni, mint a mennyit tényleg nyer s e kezelésnél nem megvetendő szerepet játszik az alom kérdése is.

Az alom, mint ismeretes, az állatok alá részben azért hintetik, hogy azoknak puhább s melegebb fekhelyük legyen: továbbá azért is, hogy az alom a vizelletet magába veszi, azt nem hagyja veszendőbe menni. Később a trágyatelepen a trágyával kikordott alom a tulndves trágya mérséklőjeül s az egyenetesebb korhadás közvetítőjeül is szerepel. — Láthatjuk ebből, hogy a trágyakészítésnél az alom mindenesetre nagy fontossággal bír és pedig nem kevesebbel, mint az állattartásnál. A mi az alom mennyiségét illeti, úgy csak azt kívánhatjuk, hogy az minél bőségesebb legyen s benne az állatok hiányt ne szenvedjenek.

Sokszor megesik, főleg szárazabb májussal bíró években, hogy a gabna szalmája rövid marad és a szalmatermés igen rosszul üt ki, ugyannyira, hogy az egész téli alom a szalmatermésből aligha lenne pótolható. Ilyen esetben sokan az erdei alomhoz fordulnak, mint kiegészítő pótananyaghoz.

Hegyes vidékű s nagy erdei legelőkkel bíró gazdaságokban, hol főleg a tejgazdaságra s növendék marhanevelésre fektetik a sulyt, majdnem minden évben erdei alomra szorulnak, miután e vidékek gazdaságainak szalmatermése vajmi ritkán képes az állatokat egész télen át alommal ellátni. Ez

esetben is tehát az erdei alomra vagyunk kénytelenek szorulni, mely lomb- vagy tülevelű fáinktól lehulló levelek az u. n. haszart összegereblyézése gyűjtéséből nyerhető.

Ha az alom fentebb érintett kétféle czéljának szempontjából mérlegeljük az erdei alom értékét és használhatóságát, úgy szívesen megengedjük, hogy az puha fekhelyet képes állatainknak szolgáltatni; de a fekhely korántsem lesz oly meleg és száraz, mint a rendes szalma-alom; a mennyiben a vizelletet nem szivta fel magába s ez a levelek külső tülevelt terjedvén el, az alom nedves s ebből kifolyólag hideg is lesz, mert a nedvességnek elpárologtatására az állati test melege fog felhasználtni, illetőleg megköttni. E szerint tehát az erdei alom nem ad száraz és meleg fekhelyet, sőt a mennyire az elpárologás igen nagy lenne, az istálló levegője is igen nyirkos, nedves s ennél fogva hideg is lesz. Azt pedig mindnyáján tudjuk, miszerint minél hidegebb télen az istálló, annál erősebben kell takarmanyozunk, mert az állatok által felvett tápanyagoknak nagyobb része a szükséges testi meleg előállítására használtatik fel.

Nézzük meg most az érem másik oldalát is s vizsgáljuk meg, hogy mennyiben felel meg az erdei alom a másik kívánalomnak t. i. trágyakészítési szempontból tekintve. — Ezen szempontból sem konstatálhatunk előnyt, sőt a szalma-alomról elmondhatjuk, hogy e sajátságban az erdei alom által még csak meg sem közelítettik, mert a szalma csöves alkatánál fogva a vizelletet mohón szívja magába s külseje mégis száraz marad, míg, úgy a lomb, mint a tüleveléből készült erdei alom az állati vizelletet nem szívhatja fel magába, hanem e folyadék annak csak külső felületét nedvesíti meg, minél fogva a vizellet, — e hatalmas trágyaszor — az istállóból vagy kifolyik, vagy némely orthodoxok által berendezésnél egy emésztő gödörbe gyűl össze, honnét később kimerítettik.

Ha a vizellet az alom által fel nem szivattva, az istállóból ki s a trágyatelep létartóába folyik, ezt még nem is tartjuk nagy bajnak; de szerintünk kétséget szenved, hogy a vizelletben levő értékes trágyanyagok minden gazdaságban kellőkéig ki fognak használtatni; sőt épen azt mondhatnók, hogy épen oly gazdaságokban szokott a vizellet a legkevésbébbé rationalisan kihasználtatni, a hol épen az erdei alom használata van elterjedve.

Már pedig, hogy az állati vizelletnek kellően fel nem fogása, rationalis fel nem használása által mennyit veszíthetünk, az kitűnik a következő s kísérlet útján megállapított adatok összevetéséből.

Egy rendes nagyságu tehén ugyanis évenként 7000—8000 kilogr. vizelletet szolgáltat. — Minden 1000 kilogr. friss vizelleben 5 egy negyed kilogr. légenyartalom foglaltatik, a mi az évi 8000 kilogr. mennyiségre kiszámítva 42 kilogr. légenyartalomra megy. Ezenkívül van még — csak a főbb vegytani alkotórészeket véve figyelembe, — minden 1000 kilogr. vizelleben 14.9 kg. káli, a mi ismét az évi vizellemennyiségre kiszámítva, 119.2 kilogramm káli tesz összesen.

Ha már most a kereskedelmi speciális egyoldalú trágyák vételárát vesszük a számítás kiindulási pontjának, a mely szerint, mint tudjuk, egy kilogramm légenyartalom legalább 1 frt 40 krral szokott fizettetni, úgy a 42 kilogramm légenyartalom fejében 58 frt 80 kr; s az összes káliartalom fejében pedig legalább is 11 forintot veszünk el trágya alakjában, vagyis évenként egy-egy tehén után az átlagos veszteség 65—70 ftrra tehető.

Ha tehát az erdei alom alkalmazása folytán évenként a vizelleből oly sok elveszt, úgy évenként tetemes károsodást szenvedünk a trágyában, mely szintén forgótöket képvisel a gazdaságban és a mely a jó

termésnek egyik elengedhetlen előfeltétele. Az előre bocsátottak után az erdei alom nem észleléri, mert nem áll kellő száraz és meleg fekhelyet az állatok számára, mert továbbá az istálló légkörének lehűtése által erősebb takarmányozást kell alkalmaznunk s mert továbbá a vizetel felszívására nem alkalmas, s így trágyapazarlással jár; végül pedig mert az erdei alomra, főleg a fiatalabb erdőknek, maguknak is nagy szükségük van s annak elvonását az erdész nem nézi jó szemmel.

A hol erdei alommal trágyáznak már évek óta s a hol a vizetel elfogására e mellett nincs elég figyelem fordítva, ott a gyengébb s silányabb termések a fentebbi állítások igazságait meg is erősítik; mint ez Winternen legújabbán közzétett utazási adataiból is kivehető.

Ha tehát erdei almot kényszerűségből alkalmazunk, akkor igyekezzünk a fel nem szivódott vizetel az istállóból egyenesen a trágyatelep közepén levő s szivattyúval ellátandó trágyatartányba vezetni, hogy így ez értékes trágyaanyag veszendőbe ne menjen; így elérhetjük azt, hogy habár az erdei alom nem is oly kifogástalan, mint a rendes szalmaalom; de a trágyalé fel nem használása szempontjából ellene emelt vádak legalább nagyjából meg fognak szűnni.

Az erdő-károsítási ügyek gyorsabb letárgyalása céljából a belügyminiszter a következő körrendeletet bocsátotta ki: A földmívelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. miniszter urhoz érkezett jelentések szerint az erdő-károsítási esetek letárgyalására hivatott közegek, dacára az erdőtörvény 164. §-a alapján kibocsátott ügyrendtartás 7. §-ában foglalt rendelkezésnek, — a melynek értelmében az erdei kihágási esetek 30 napon belül letárgyalandók, — ebbeli köteleességeknek, valamint a behajtás körüli kötelességeknek is lanyhán felelnek meg. Felhívom ennél fogva a törvényhatóságot, mikép alantás közegeit szigorúan utasítsa arra, hogy ugy az erdei kihágási esetek letárgyalásánál, valamint a behajtás körül a fennírt ügyrendtartás intézkedésének annál is inkább feleljenek meg; mert annak értelmében az erre vonatkozó mulasztások feyelmi vétséget képezvén, az illető késedelemzők ellen vizsgálat fog indíttatni.

Irodalom.

Mejleszt az „Ország-Világ” január 7-iki száma a szokott díszes és pompás kiállításban. Közli Csengery Gusztáv elbeszélését „A migraines mint házastit”, Góbi János hangulatteljes költeményét a „Lemondás”-t, Hevesi József kisebb elbeszélését: „Másodvirágzás”-t. Erdős cikket a dr. Tóth Sándorról, melyben a szácsok népepikájáról értekezik s sikerült fordításokban mutatja be azok költészetét. Dr. Nagel Emil „Állatkínzás és állatvédelem” című korszerű cikke a jog elveit az emberiség szempontjából tárgyalva, történeti és művelődési példákkal is illusztrálja. Szentén alkalmoszerű cikket a Kodolányi Antal szakszerű dolgozata, mely az egészségügy körébe vág, s melyet minden családpa, de minden kereskedő és iparos figyelmébe melegen ajánlunk. Ez a „Vasárnapi munkaszünet kérdése.” — Az „Ország-Világ”, a mint látjuk, rendes heti tárcát közöl — igen helyesen; — ezuttal is Abrányi Emilnek szépen írt tárcája van benne. Gambetta Leórol, Wimpffen-lől bő élet- és jellemrajzot közöl e szám s a rovatok-ban megemlékezik a hazai és nagyvilági fontosabb eseményekről. A rejtvénykedvelő olvasóknak is bő alkal-muk van egyházyai téli délután unalmait elűzni. Rejt-vényei mindig kitalálhatók. Ezuttal Lauka Gusztáv egy-kötetét sorolják ki az előfizetők közt. Képei csaknem mind magyar tárgyúak. Így Munkácsy Mihály nagynevű festőnk gyönyörű festménye a „Látogatás egy fiatal anyánál” című, van jeles metszetben bemutatva; a „Csárda előtt” és „Pusztai kép” — mi is lehetne más-kép, mint magyar? Remek fametszet az „Alvajáró” is.

Egyéb szintén sikerült képek: a császári alapítványi haz a bécsi Schottenringben, a leégett Ring-színház helyén, Gambetta és Wimpfen, az öngyilkos nagykövet hű arczépei. T. olvasóink becses figyelmét ezuttal is a legmelegebben felhívjuk e lapra, mely a legszigorubb szemmel itélve is, hazánkban páratlanul áll. Előfizetheti Wilkens és Waidl kiadókánál, Budapest, korona-herceg-utca 3. sz. Előfizetési ár: egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, évnegyedre 2 frt 50 kr.

A „Budapesti Bazár” XXIV. évfolyamának 1. száma megjelent, igen díszes alakban, következő gazdag tartalommal: Egy iven szép fametszetekben hozza a legújabb divat darabjait s egy színezett, pompás divat-képet. Egy ivnyi mellékletjén a szépirodalmi rész van, ennek tartalma: „Ajánlások” Komócsy Józseftől; e költemények azok közül valók, melyeket a költő most megjelent „Szereltem könyve” című művének ama példányába írt be sajátkezűleg, melyeket közelebb álló barátainak és barátinóknak emlékül ajánlott fel. „Minden jóra fordul”, beszélyte Palotay Ákostól, „Egy ballépés”, regény kezdete De Peyrebruno G.-tól; csinos képen „Boldog új évet”. A tárczában „Szilveszter éjjelén” és „Ujévi szemle” (a képhez) Komócsy Józseftől. További rovatok: A nők világa, Olvasó asztal. Zene. Számrejtvény. Egy iv regény-melléklet. A borítékon: eljegyzések, esküvők, gyászrovat, társalgó-csarnok, kérdések, válaszok, vegyesek. Szerkesztője Király János, főmunkatársa Komócsy József. Ára negyedévre 2 frt 50 kr. Előfizetheti: Ujvilág-utca 16. sz. a.

Táborszky és Parsch nemzeti zenemű-kereskedés-ben megjelent a magyar dalok és népdalok gyűjtemé-nyének 13-ik száma: „Jut-e néha” című dal, Abrányi Kornéltól. Ára 50 kr.

Közlekedés.

A vasut menetrendje.

Indulás:	Érkezés:
Pécsről Budapestre	Budapestről Pécsre
11 ó. 28 p. délelőste	5 óra 35 percz este
Pécsről Barcsra	Barcsról Pécsre
6 óra 40 percz reggel	10 óra 58 percz délelőtt.
5 óra 50 percz este.	10 óra 7 percz este.
Pécsről Mohácsra	Mohácsról Pécsre
6 ó. 22 p. r., 11. 15 p. d. e.	6 ó. 20 p. reg., 5 ó. 36 p. d. u.
10 óra 34 percz este.	8 óra 47 percz este.

P i a c z.

Pécs, január 9-én.
A feneketlen utak a gabonaüzletet az utolsó he-tekben ismét megbénították és így a túlsúlyt nyert szilárd, söt emelkedett irányzat semmi befolyással se volt az itteni üzletre, mert a szállítási akadályok nevezetesebb tranzakciókat meghiúsítottak. — A fagy végre valahára teljes jörésben maris elhárítottak s így rövid idő alatt megtudjuk, vajjon nem ingadozó talajon épült-e fel az utolsó árem-kérdés?! A szombati ünnep miatt pénteken tartott hetivásáron a felhozatal kevés volt, ellenben a vételkedv javult. Elkelt: buza 8.— és 9 20 közt, rozs 6.50 és 6.70 közt, árpa 6.80 és 7.— közt, zab 5.60 és 5.80 közt, szemes tengeri 5.30 és 5.50 közt, kétszeres 6.70 és 7.— közt.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru-és érték-tőzsdén.*

Budapest, 1883. januárius 9-én.

	Penzbeli árf. o.
1 Magyar aranyáradék 6%	118 55
2 Magyar aranyáradék 4%	85 85
3 Magyar papíráradék 5%	85 30
4 Magyar vasuti kölcsön	135 25
5 Magyar földterhermentesítési kötvény .	98 50
6 Temes-bánati	97 —
7 Erdélyi	98 50
8 Magyar szőlődezsma váltásági	98 —
9 Magy. nyeresemény sorsjegykölcsön . .	114 —
10 Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy .	110 —
11 Osztrák áradék papírban	76 59
12 ezüstben	77 60
13 aranyban	95 80
14 Osztrák magyar bankrészevény	835 —
15 Magyar hitelbank részvény	276 —
16 Osztrák hitelintézet	286 50
17 Cs. és kir. arany	5 65
18 20 frankos arany (Napoleon'dor)	9 47
19 Német birodalmi márka	58 52

Lap tulajdonos: Fekete Mihály.
Felelős szerkesztő: Bodó István.

Kepes Kálmán

Pécsett,

Széchenyi-tér, Zsolnay-féle házban, ajánlja dúsán ellátott, raktárát, melyben nagy választékban kaphatók mindentéle posztó-, selyem és gyapot-ruhakelmék Long-schawlok és kendők; továbbá Rumburgi, Hollandi és Creász cérna-vásznak, asztal-neműek, canafász és ágyterítők, valamint minden idényre mindennemű kész-

női-köpenyek, bundák és otthonkák,
*—9 (Jaquet.)

a legjutányosabb áraikon.

Kaphatók mindenféle pokrócz és futószőnyegek is

Kiadó lakás.

József-utca 9. számú házban

3 utcazi, 1 háló és 2 előszobából, konyha mosókonyha, éléskamara, pinche, padlás és gyümölcsöskertből álló szép lakás

jövő ápril 1-jére kiadó

Keresetetik egy öt éves kis lányka mellé egy művelt fiatal kisasszony, ki naponta két órát (délután 2—4ig) adhat. Bővebbet: Malomutca 2. sz. a.

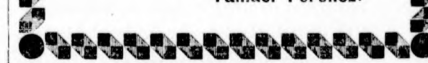
Alolított levél tudomására hozom a t. ez. közönségnek, miszerint a vasuti pályafelügyelőséghez, színházba, ugy a bekövetkező farsangon tartandó táncszertélyekre minden egyes menet árát

50 krra

szállítottuk le;

megrendeléseket személyesen fofogadok el a Széchenyi-tér Csébi-féle házban levő üzleti irodában. Teljes tisztelettel vagyok a közönségi társaság nevében

Tamási Ferencz.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krra kerül, hirdetések után, melyek a hirdető félnek külön lakozmánya is el vannak látva, még 30 kr. helyéjéül fizetendő.

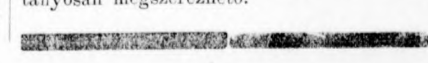
Szántóföld mintegy 8 hold a pécsi határban, a szigeti országot alatt, a barcsi vasut mentén, jutányos áron eladó. Bővebb értesítést a kiadó ad.

KIS HIRDETÉSEK.

Csurgói hegyben egy jó karban levő 1000 □ öles szőlő előnyös feltételek mellett eladó. Értesítést a kiadóhivatal ad.

Keresetetik 3 gyermek mellé egy magyar nevelőnő, ki a gyermekkerti tanfolyamot végezte. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy ház jó karban levő szőlővel a havi boldogasszony-hegy oldalán, jutányosan megszerezhető.

Ügynökség Pécssett: MATROS JÁNOSNÁL.

„AZIENDA“

osztrák-francia élet és járadék-biztosító-társaság.

ABLONOVSKY KÁROLY herceg, a választmány elnöke, Dr. KLANG I. igazgató. Dr. WOLF ADOLF igazgatóhelyettes. Igazgatósági irodák: BECSBEN Wipplinger Str. 43. sz. és Hohenstauffengasse 10. sz.

A társaság az egész magyar állam (társországaival) területén képviseltetik a törvényesen bejegyzett

Magyarországi képviselőség által Budapest képviselő THALY ELEK
Képviselőségi irodák: Budapest, IV., hajósuteza 2. és bécsi uteza 3., az intézet saját házában.

Alaptőke 6 millió frank = befiz. részvénytőke 1.123,200 o. e. frt.
2.400,000 o. é. arany frt. díjtartalékok 7.350,000 „
össz. biztosít. alap 8.473,200 o. e. frt.

A társulat Magyarország és társországal területén minden jelentékenyebb helyeken fő-, kerületi és helyi ügynökök által képviselve van, és ezek ugyanint nagyszámú mozgó ügynökök által élet- és járadék-biztosítási ajánlatokat fogad el.

Biztosít: 1. halálesetre minden módozat szerint; 2. kiházasítási és gyermek-biztosítások; 3. életjáradék és nyugdíj; 4. túlélési társulások.

Ügynökök és mozgó ügynökök legelőnyösebb feltételek mellett felvétetnek.

A téli idényre!

Valódi Jam., Cuba és Braziliai **RUM**

Chinai és Orosz THEA, Francia és Angol

THEASÜTEMÉNY.

Ugy **czukrot, kávé, déli gyümölcsöt és Liköröket** a legnagyobb mennyiségben ajánl

Cserei Antal,
Pécssett, Lyceum átellenében.

VARRÓGÉPEK!
Legnagyobb választékban kaphatók gyári áron részletfizetésre

OBETKO K.
első pécsi varrógép kereskedésében. (városházépület.) Igen alkalmas ünnepi ajándék. Nélkülözhetlen minden háztartásnál.
Készpénzfizetésnél
5 forint
engedmény
Használhatatlan gépek be-cserélhetnek s mint készpénz elfogadtatik.
Javitások elfogadtatnak.
Öt évi írásbeli jótállás adatik.

Meghívás.

A „pecsi nemzeti Casinó“ f. január hó 14-én reggeli 9 órakor saját helyiségében, **tisztújító közgyűlést tart,** melyre a tag urak meghivatnak.
Pécssett, január hó 7-én 1883.

Elnök.

Legelőcsőbb bevásárlási forrás!

Krausz Sándor és Társa,

Pécssett, Király-uteza 10. sz. a, a boltivköz mellett ajánlja dusan és ujonnan felszerelt raktárát,

kalap, cipő és uridivat cikkeket,

a legegészségsabb alakban, a legjobb anyagból és a legnagyobb választékban lehető legelőcsőbb áron

férfi-fehérműből

álló nagy raktárunkat

nyakkendőket és kézelőket, esernyőket,

gummiköpenygeket és kamasokat.

Tisztelettel

Krausz Sándor s Társa,

Pécssett, Király-uteza 10. sz. a boltivköz mellett.

Megrendelések mérték után továbbá kijavitások ugy vidéki megrendelések is gyorsan teljesítettnek.

KREINER és KRAUSZ

Pécssett, Királyuteza 2. sz. a.

ajánlja dúsan felszerelt raktárát

posztó, selyem, és gyapjuszövetkelméket,

valódi francia teruokat, női divatárukat továbbá minden legújabb divatu díszítéseket plüschből, bársonyt és himzett munkákat továbbá minden e szakmához tartozó árukat.

Különösen figyelemztetjük t. cz. közönséget, vászon és asztalterítőköl álló nagy raktárunkra, a melyeket a legelső gyárakból mindig készletben tartjuk, mint valódi rumburgi vászont, lepedővászont, asztalkendők, és törülközők, schnürl és piquet Barchont, szőnyegek és terítők továbbá mindenféle női- és férfilíneket, foupons, corsettek, valamint mindenféle női- és férfi nyakkendők — mindent

a legelőcsőbb áron

Mint hogy az idény már nagyon előrehaladt igen sok ezikk, a mely különösen karácsonyi ajándékokra alkalmas, leszállított áron kaphatók.

KREINER és KRAUSZ

Pécssett, Király-uteza 3. sz. a.

Minták kívánatra ingyen küldetnek és vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesítettnek.